Lieta Nr.142042010
1-331-11/35

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Liepājā 2011.gada 20.maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S.Blūma,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *S.S.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumā par Saldus novada pašvaldības policijas priekšnieka 2010.gada 18.februāra lēmuma Nr.13 I.-36/2010/3 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja *S.S.* 2010.gada 17.martā Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā iesniegusi pieteikumu, lūdzot atcelt Saldus novada pašvaldības policijas priekšnieka 2010.gada 18.februāra lēmumu Nr.13 I.-36/2010/3 (turpmāk – Lēmums), ar kuru pieteicējai par Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.panta otrajā daļā noteikto prasību neievērošanu piemērots naudas sods Ls 200 apmērā pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 155.panta trešās daļas.

Pieteicēja pieteikumā norāda, ka ar lietā esošajiem dokumentiem, proti, ar administratīvā pārkāpumu protokolu Nr.PA709759, nav pierādīta viņas vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Minētais protokols ir sastādīts 2010.gada 3.februārī pulksten 14.00, bet par pārkāpumu ir norādīts, ka tas izdarīts šajā pašā datumā, bet pulksten 13.29. Sastādot protokolu, pieteicējai netika parādīts konkrētais nepilngadīgais jaunietis, kurš būtu bijis alkohola pircējs. Pieteicēja uzskata, ka pusstundas laikā ir iespējami dažādi alkohola tālākas pārvietošanas ceļi, turklāt bieži nepilngadīgie lūdz alkoholu nopirkt kādam pilngadīgajam.

[2] Atbildētāja Saldus novada pašvaldības policija paskaidrojumā tiesai pieteikumā ietverto prasījumu neatzīst un uzskata, ka sods piemērots pamatoti, paskaidrojot, ka pieteicēja sniegtajā paskaidrojumā nenoliedza faktu, ka būtu pārdevusi alkoholu jaunietim,

nepārliecinoties par viņa vecumu, turklāt arī *G.V.* sniegtajā paskaidrojumā tiek apliecināts fakts, ka pārdevēja viņam pārdevusi alu, nepārliecinoties par viņa vecumu. Jaunietis policijas darbiniekiem aprakstījis pārdevējas izskatu, pēc kā policijas darbinieki veikalā „*/Nosaukums/*" atpazina pārdevēju *S.S.*

[3] Uz tiesas sēdi procesa dalībnieki nebija ieradušies. No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka procesa dalībniekiem par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots likumā noteiktajā kārtībā, par neierašanās iemesliem tiesai nav paziņots un nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmajai daļai, tiesa var sākt lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 268. vai 269.pantu nav pamats to atlikt. Tiesa nolēma izskatīt lietu bez procesa dalībnieku piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[4] Pieteicēja ar Lēmumu saukta pie administratīvās atbildības par Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.panta otrajā daļā noteikto prasību neievērošanu, administratīvais sods piemērots pēc LAPK 155.panta trešās daļas.

Atbilstoši Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.panta otrajā daļā *(šeit un turpmāk redakcijā uz administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdi)* noteiktajam alkoholiskos dzērienus aizliegts pārdot personām, kuras ir jaunākas par 18 gadiem. Lai pārliecinātos par pircēja vecumu, mazumtirgotāja pienākums ir pieprasīt, lai pircējs uzrāda personu apliecinošu dokumentu. Pēc mazumtirgotāja vai uzraudzības un kontroles iestādes pieprasījuma pircēja pienākums ir apliecināt savu personu un vecumu, uzrādot personu apliecinošu dokumentu.

Saskaņā ar LAPK 155.panta trešo daļu par alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu pārdošanu nepilngadīgajiem *uzliek naudas sodu pārdevējam no divsimt līdz divsimt piecdesmit latiem*.

Ievērojot minēto, lai atzītu, ka pieteicēja pamatoti sodīta par LAPK 155.panta trešajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, ir nepieciešams konstatēt, ka pieteicēja, būdama pārdevēja, nepilngadīgai personai pārdevusi alkoholisko dzērienu.

[5] Saskaņā ar LAPK 243.pantu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas

paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

Ņemot vērā minēto, tiesa lietā konstatē šādus pierādījumus:

[5.1] Administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PA709759 *(lietas 11.lapa)*, kurā norādīts, ka 2010.gada 3.februārī plkst.13.29 veikala „*/Nosaukums/*" pārdevēja *S.S.* veikalā „*/Nosaukums/*", */adrese/*, pārdeva nepilngadīgai personai alkoholisko dzērienu alu „Aldaris Pilzenes" 0,5 litru tilpuma pudeli.

[5.2] Apskates protokols *(lietas 12.lapa)*, kurā norādīts, ka 2010.gada 3.februārī no plkst.13.35 līdz plkst.13.45 tiek apskatīta alus „Aldaris Pilzenes" pudele, kuru labprātīgi izsniedza *G.V.* un čeks. Apskatē konstatēts, ka pudele ir veidota no stikla brūnā krāsā ar zilas krāsas etiķeti ar uzrakstu Aldaris Pilzenes Alus" un ar tilpumu 0,5 litri, alkohola saturs tajā 4,2 %. Pudele ir aizvērta, pildīta ar šķidrumu. No papīra čeka konstatēts, ka tas izsniegts par darījumu veikalā „*/Nosaukums/*", */adrese/*, 03.02.2010. plkst.13.29, samaksājot par alu „Aldaris Pilzenes" Ls 0,47.

[5.3] *G.V.* 2010.gada 3.februārī sniegtais paskaidrojums *(lietas 13.lapa)*, kurā *G.V.* norādījis, ka iegājis veikalā „*/Nosaukums/*" un no plaukta paņēmis alkoholu – alus „Aldaris Pilzenes" 0,5 litri tilpuma pudeli, tad devies pie kases norēķināties. Pie kases esošā pārdevēja bijusi nedaudz vecāka par 20 gadiem ar tumši sarkanīgiem vidēji gariem matiem, ģērbusies pelēcīgā džemperī, virs kura bijis uzvilkts sarkanas krāsas virsvalks. Pārdevēja alus pudeli pārdevusi *G.V.*, nepaprasot nekādu personu apliecinošu dokumentu, lai pārliecinātos, vai pircējs ir pilngadīgs.

[5.4] Pieteicējas 2010.gada 3.februārī sniegtais paskaidrojums *(lietas 14.lapa)*, kurā pieteicēja norādījusi, ka pieteicēja kā veikala „*/Nosaukums/*" pārdevēja pārdevusi alu jaunietim, neprasot personu apliecinošu dokumentu, lai pārliecinātos, vai viņš ir pilngadīgs, jo pieteicējai nav radušās aizdomas, ka jaunietis ir nepilngadīgs. Iepriekš pieteicēja nepilngadīgai personai nav pārdevusi, jo gadījumos, kad nav pārliecināta par pircēja vecumu, prasa uzrādīt personu apliecinošu dokumentu.

[5.5] Pirkuma čeks *(lietas 15.lapa)*, no kura konstatējams, ka 2010.gada 3.februārī plkst.13.29 veikalā „*/Nosaukums/*", */adrese/*, pārdota prece „al.ald.pilzenes0.5".

[5.6] Valsts policija Kurzemes reģiona pārvaldes Saldus iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektora *J.K.* 2010.gada 3.februārī sastādītais ziņojums *(lietas 16.lapa)*, kurā inspektors norādījis, ka 2010.gada 3.februārī kopā ar policijas inspektoru *R.R.* veicis akcizēto preču aprites prasību ievērošanas kontroli. Reida laikā plkst.13.32 inspektori,

braucot pa Lielo ielu, ieraudzījuši, ka pa trotuāru iet kāds jaunietis un rokā tur neatvērtu alus pudeli. Policijas darbiniekiem jaunieša izskata dēļ radušās aizdomas par to, vai viņš ir pilngadīgs, līdz ar to lūguši jaunieti nosaukt savus personas datus, kā rezultātā izrādījies, ka persona *G.V.* dzimis */dzimšanas datums/*. Atbildot, kur, būdams nepilngadīgs, ieguvis alkoholu, *G.V.* paskaidrojis, ka alu „Aldaris Pilzenes" pats nopircis veikalā „*/Nosaukums/*" */adrese/*. Pēc apskates, izņemta alus pudele ar alu tajā un čeks par pirkumu. Sniedzot paskaidrojumu, *G.V.* raksturojis pārdevēju, kura pārdevusi alu. Ierodoties veikalā „*/Nosaukums/*" inspektori sastapuši darbinieci *S.S.*, kura pēc izskata atbildusi *G.V.* raksturotajai pārdevējai. *S.S.* inspektoriem paskaidrojusi, ka plkst.13.29 bijusi pie kases un pārdevusi kādam jaunietim alu „Aldaris Pilzenes" nepārliecinoties, vai viņš ir sasniedzis 18 gadu vecumu.

[5.7] Valsts policija Kurzemes reģiona pārvaldes Saldus iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektora *R.R.* 2010.gada 3.februārī sastādītais ziņojums *(lietas 17.lapa)*, kurā inspektors norādījis analogus apstākļus inspektora *J.K.* ziņojumā minētajiem.

[6] Izvērtējot [5] punktā konstatētos pierādījumus, tiesa atzīst, ka tie ir ticami, pieļaujami un uz konkrēto lietu attiecināmi, lai atzītu pieteicēju par vainīgu konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesa neatrod lietā nevienu ticamu un pārliecinošu pierādījumu tam, ka policijas darbinieks būtu personīgi ieinteresēts sastādīt pieteicējai administratīvā pārkāpuma protokolu bez pamatota iemesla, sagrozot lietas faktiskos apstākļus, tāpat tiesa konstatē, ka policijas darbinieku dienesta ziņojumos nav konstatējamas pretrunas par lietas faktiskajiem apstākļiem un citiem pierādījumiem lietā.

Turklāt arī pieteicēja policijas darbiniekiem sniegtajā paskaidrojumā *(sk. [5.4] punktu)* atzinusi, ka 2010.gada 3.februārī pulksten 13.29 pārdevusi alu jaunietim, neprasot personu apliecinošu dokumentu, jo pieteicējai nav radušās aizdomas, ka jaunietis ir nepilngadīgs, bet gadījumos, kad nav pārliecināta par pircēja vecumu, prasa uzrādīt personu apliecinošu dokumentu.

Attiecībā par nepilngadīgās personas vizuālo izskatu, tiesa norāda, ka pārdevēja pienākums, pārdodot alkoholiskos dzērienus, ir pārliecināties par pircēja patieso vecumu, pieprasot uzrādīt personas vecumu apliecinošu dokumentu, nevis vērtēt pircēja vizuālo izskatu. Gadījumā, ja pārdevējs paļaujas uz subjektīvu pircēja vecuma noteikšanu un nepieprasa pircējam uzrādīt personu apliecinošu dokumentu vai to nepārbauda, pārdevējam ir jāapzinās, ka tiek pieļauta iespējama administratīvā pārkāpuma izdarīšana.

Vienlaikus tiesa secina, ka LAPK 155.panta trešajā daļā ietvertās tiesību normas mērķis ir liegt iespēju nepilngadīgām personām iegādāties alkoholiskos dzērienus un

tabakas izstrādājumus un mazināt to iespējamās kaitīgās sekas, ko nepilngadīgai personai var radīt šo preču un produktu lietošana. Tādējādi, ievērojot pieteicējas darba īpatnību – alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu tirdzniecība, tiesas ieskatā pieteicējai bija ar īpašu rūpību jāievēro alkoholisko dzērienu pārdošanas īpatnības, novēršot jebkādu risku, ka šāda veida izstrādājums tiek pārdots nepilngadīgajai personai. Līdz ar to pieteicējas paskaidrojumā minētais, ka jaunieša izskats nav radījis aizdomas, ka viņš varētu būt nepilngadīgs, ir nepamatots un nekādā veidā neietekmē to, ka pieteicējas darbības veido administratīvā pārkāpuma sastāvu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai konstatētu pieteicējas vainu LAPK 155.panta trešajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā.

[7] Saskaņā ar LAPK 155.panta trešo daļu par alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu pārdošanu nepilngadīgajiem – uzliek naudas sodu pārdevējam no divsimt līdz divsimt piecdesmit latiem.

Vērtējot pieteicējai piemērotā soda pamatotību, tiesa konstatē, ka pieteicējai piemērots sankcijā iespējamais minimālais naudas sods Ls 200. Līdz ar to naudas soda apmērs atbildētājam nebija jāpamato ar apstākļiem, kas ņemami vērā saskaņā ar LAPK 32.panta otro daļu (pārkāpuma raksturs, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi). Nosakot minimālo iespējamo soda apmēru par šāda veida pārkāpumu, lietderības apsvērumus ir izdarījis likumdevējs. Tādējādi tiesa atzīst, ka pieteicējai piemērotais naudas sods Ls 200 apmērā ir tiesisks un atbilstošs izdarītajam pārkāpumam.

[8] Pamatojoties uz šajā spriedumā konstatēto, tiesa atzīst, ka Saldus novada pašvaldības policijas priekšnieka 2010.gada 18.februāra lēmums Nr.13 I.-36/2010/3 atstājams negrozīts, bet *S.S.* pieteikums par tā atcelšanu noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291. pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt S.S. (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Saldus novada pašvaldības policijas priekšnieka 2010.gada 18.februāra lēmuma Nr.13 I.-36/2010/3 atcelšanu.

Atstāt negrozītu Saldus novada pašvaldības policijas priekšnieka 2010.gada 18.februāra lēmumu Nr.13 I.-36/2010/3.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S.Blūma